

Influence of New Technologies on Content Adoption, Motivation and Satisfaction

Dubovicki, Snježana; Balen, Josip

Source / Izvornik: **Didactica Slovenica - Pedagoška obzorja, 2018, 33, 156 - 173**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:141:169881>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2023-06-03**

Repository / Repozitorij:

[FOOZOS Repository - Repository of the Faculty of Education](#)

Vsebina Contents

- Dr. Katarina Habe* **3 Z glasbo do učencu prijaznejšega učnega okolja in boljših učnih rezultatov**
With music to a learner-friendly environment and better learning outcomes
- Dr. Andrej Kovačič,
dr. Bojan Macuh,
dr. Andrej Raspor,
dr. Marko Sraka,
dr. Matjaž Škabar* **20 Starši kot medijski opismenjevalci osnovnošolskih otrok prve in druge triade**
Parents as media educators of primary school children in the first and second triad
- Urška Poženel,
dr. Erna Žgur* **38 Interesi učencev z motnjami v duševnem razvoju**
Interests of students with intellectual disabilities
- Dr. Zlatka Cugmas* **52 Navezanost na starše pri otrocih z motnjami avtističnega spektra (MAS)**
Attachment to parents among children with autism spectrum disorder (ASD)
- Dr. Sanja Berčnik,
dr. Tatjana Devjak* **64 Aktivno vključevanje staršev v vzgojno-izobraževalni proces v šolah v Sloveniji**
Active involvement of parents in the educational process in schools in Slovenia
- Dr. Jelena Petrović,
dr. Stojan Cenič* **78 Decrolyjeva metoda – teorija in praksa**
Decroly method – theory and practice
- Dr. Zvonimir Užarević,
dr. Vesnica Mlinarević,
Zdenka Bjelobrč* **91 Izvajanje naravoslovnih vsebin pri otrocih predšolske starosti**
Introduction of natural science content to pre-school children

*Olga Ambrožič,
dr. Nevenka Podgornik*

105 Uvajanje otrok v vrtec: študija primera
Introducing children to kindergarten: case study

Dr. Andreja Sinjur

120 Problematika vključevanja priseljenskih učencev v slovenske šole
The issue of integrating immigrant pupils into Slovenian schools

Dr. Tomaž Petek

131 Govorno nastopanje visokošolskih učiteljev
Oral performance of university teachers

Mag. Renata Škodnik

144 Pomen učee se organizacije za učinkovito uvajanje formativnega spremljanja učencev
The meaning of a learning organisation for successful introduction of formative monitoring

*Dr. Snježana Dubovicki,
dr. Josip Balen*

156 Vpliv novih tehnologij na usvojenost učnih vsebin, motivacijo in zadovoljstvo
Influence of new technologies on content adoption, motivation and satisfaction

Z glasbo do učencu prijaznejšega učnega okolja in boljših učnih rezultatov

Prejeto 19.04.2018 / Sprejeto 15.06.2018

Znanstveni članek

UDK 37.015.31:78+159.947.3

KLJUČNE BESEDE: glasba, celostno učenje, optimizacija, učni proces, didaktična sredstva

POVZETEK – Namen prispevka je prikazati obširen pregled raziskav s področja učinkov glasbe na učenje in iz tega izpeljati poglobljene zaključke o uporabnih učinkih glasbenih dejavnosti, s poudarkom na pasivnem ali aktivnem poslušanju v učnem okolju. Ugotovljamo, da je pomen glasbe v okviru izobraževanja prepoznan že od starogrške in starorimske civilizacije dalje. Največji preboj na področju preučevanja glasbene dejavnosti na celostni razvoj pa je prinesla sodobna nevroznanost ob koncu 20. stoletja, ki je dokazala pozitivne kratkoročne in dolgoročne učinke različnih glasbenih dejavnosti na številne možganske funkcije, ki vplivajo na učno uspešnost. Poglobljeni učinki glasbenih dejavnosti v povezavi z učenjem so vidni na kognitivnem, afektivnem in na socialnem področju. Na podlagi izsledkov pregledanih raziskav je na koncu poseben poudarek namenjen predstavitvi praktičnih implikacij glasbenih dejavnosti v učno okolje in s tem postavljen most med teorijo in prakso. Poslušanje glasbe je predstavljeno kot didaktično sredstvo za spodbujanje napredka pri celostnem razvoju otroka v učnem okolju.

Received 19.04.2018 / Accepted 15.06.2018

Scientific paper

UDC 37.015.31:78+159.947.3

KEYWORDS: music, holistic learning, music integrated learning, optimisation of the learning process

ABSTRACT – The purpose of this paper is to present the practical value of music for enriching, deepening and simplifying the learning process, which also results in better learning achievement. Modern neuroscience draws attention to a number of positive effects of music on cognitive and affective functions, both for listeners and participants. These effects were already known and beneficially used by ancient civilizations. After presenting a historical overview of the connection between music and education, the article sheds further light on this connection from the neurophysiological perspective. The positive effects of active music engagement on learning achievement are presented, with an emphasis on research on the impact of introducing music into the direct learning process. Learning through music is placed within the concept of holistic learning, and music is presented as a learning method in this context. The paper aims to demonstrate, in a structured and systematic way, when, how and for what to use music in order to achieve the desired learning objectives as well as outlining what kind of music should be used and in what way.

1 Uvod

Po eni strani ustvarjanje glasbe vodi do številnih socialnih, kognitivnih, zdravstvenih in izobraževalnih koristi (Hallam, 2010), po drugi strani pa omogoča prav vsem ljudem, da sodelujejo pri glasbenem ustvarjanju (North in Hargreaves, 2008; West, 2007).

Čeprav je sodobna glasbena nevro psihologija s svojimi raziskovalnimi dognanji povzročila velike premike na področju razumevanja številnih učinkov glasbe na psihofiziološko funkcioniranje človeka, lahko opazimo, da teoretična dognanja v praksi (v učnem okolju) še niso izkoristila svojega potenciala. Predvsem se zdi, da niso izkoristi učinki glasbenih dejavnosti kot didaktičnega sredstva za poučevanje v okviru ostalih predmetov (npr. matematike, jezika, zgodovine itd.). Potencial glasbe kot orodja

Starši kot medijski opismenjevalci osnovnošolskih otrok prve in druge triade medijska vzgoja

Prejeto 04.03.2018 / Sprejeto 15.06.2018

Znanstveni članek

UDK 004.032.6-055.52:004.032.6-053.5

KLJUČNE BESEDE: osnovna šola, otroci, starši, medijska vzgoja

POVZETEK – Medijsko pismeni posameznik sodobne tehnologije uporablja za doseganje socialnih, kulturnih in ekonomskih ciljev, pri čemer je v prednosti pred drugimi medijsko neveščimi in neusposobljenimi posamezniki. Preprostih in univerzalnih rešitev in odgovorov na vprašanja, kako naj starši zavarujejo svoje otroke pred negativnimi vplivi medijske izpostavljenosti, ni, saj se družine med seboj razlikujejo glede na celo vrsto kulturnih, socio-ekonomskih, značajskih in drugih dejavnikov. Namen kvantitativne analize med starši osnovnošolskih otrok od 1. do 6. razreda je bil ugotoviti, koliko le-ti vplivajo na medijsko izpostavljenost svojih otrok. Predstavljena raziskava je dokazala, da starši otrok prve in druge triade osnovne šole zelo različno izpostavljajo otroke zaslonom in medijem. Otroci od 1. do 6. razreda so najbolj izpostavljeni televiziji (v povprečju 71 minut), saj jo uporabljajo predvsem za gledanje TV-programa in video vsebin ter igranje iger; pri čemer dejanska izpostavljenost medijem večinoma presega s strani staršev določene omejitve in pravila. Vsem medijem so otroci prvih dveh triad dnevno zelo izpostavljeni (približno tri ure).

Received 04.03.2018 / Accepted 15.06.2018

Scientific paper

UDC 004.032.6-055.52:004.032.6-053.5

KEYWORDS: primary school children, parents, media education, screen exposure

ABSTRACT – Media literate individuals use contemporary technologies for achieving social, cultural and economic goals; thereby they have advantages over other individuals who are unskilled and uneducated in media literacy. There are no simple and universal solutions and answers to the questions of how parents should protect their children from negative effects of media exposure as families greatly differ according to a wide array of cultural, socio-economic, characteristic and other factors. The purpose of our quantitative analysis among parents of children from the first and second triad of primary education in Slovenia was to determine how parents influence and mediate the exposure of their children to media. Our research showed that parents largely influence media use of their children. Children of the first and second triad of primary education are mostly exposed to television (71 minutes on average), which is used both for watching TV programmes and other video content as well as for playing games. Factual media exposure usually exceeds the limits and rules set by parents. Children's total daily exposure to media amounts to about three hours.

1 Uvod

Za smotno in kakovostno razumevanje pomena medijev je pomembno razumevanje pojma medijska pismenost. Slednjo lahko razumemo kot sposobnost posameznika, da med široko paleto medijske ponudbe pridobi ali užije informacije, ki jih potrebuje, da zadovolji svoje potrebe, ne da bi mediji pri tem negativno vplivali na njegovo psihično in fizično zdravje. V sodobnih medijih lahko v enem samem dnevu vsrkamo več informacij, kot so jih naši predniki v vsem življenju. Eksponentni razvoj sodobnih tehnologij in medijev je povzročil, da danes na dan sprejemamo približno petkrat več informacij kot prejšnja generacija pred samo tremi desetletji, zato obdobju, v katerem živimo, pravimo tudi informacijska doba (Blažič, 2002; Alleyne, 2011; Gillings, Hibert

Interesi učencev z motnjami v duševnem razvoju

Prejeto 04.03.2018 / Sprejeto 15.06.2018

Znanstveni članek

UDK 159.922.76-056.313+379.8

KLJUČNE BESEDE: učenci, primanjkljaji, interesi, prosti čas, motnje v duševnem razvoju

POVZETEK – Prosti čas je namenjen počitku in razvedrilu po napornem šolskem delu. Učenci imajo prosti čas tudi v šoli (med odmorom, v podaljšanem bivanju). Učenci z motnjami v duševnem razvoju (MDR) imajo zaradi znižanih intelektualnih sposobnosti in težav z načrtovanjem in izvajanjem aktivnosti več omejitev pri preživljanju prostega časa. Zanje je značilno, da imajo manj interesov, lahko tudi samo enega ali pa nobenega, odvisno od stopnje in izrazitosti primanjkljavev ter drugih dejavnikov. Vzorec je sestavljalo 54 učencev z MDR, pri katerih smo raziskovali njihove interese v času izobraževanja. Ugotavljali smo, ali na njihove interese vpliva spol, starost in stopnja MDR. Največ učencev kaže interes za igro in gibalno-športne aktivnosti. Sledijo mediji (računalnik, radio, TV), šivanje, barvanje/risanje, sestavljanke in branje knjige. Del učencev ne kaže interesa za nobeno aktivnost. Rezultati so nam pokazali, da spol, starost in stopnja MDR statistično pomembno vplivajo na izražene interese učencev. Učenci z MDR so v svojem prostem času v šoli aktivni in kažejo interes za izbrane priložnostne aktivnosti.

Received 04.03.2018 / Accepted 15.06.2018

Scientific paper

UDC 159.922.76-056.313+379.8

KEYWORDS: students, deficits, interests, leisure, intellectual disabilities

ABSTRACT – The purpose of leisure is to rest, relax and have fun after school or work. Students also have leisure in schools (e.g. during breaks, after school). Students with intellectual disabilities have problems with planning and/or performing different activities. That is why they also have problems with spending their leisure time or showing interest in activities. Students with intellectual disabilities normally have fewer interests, maybe only one or none, it depends on the type of their disability, deficits and other factors. Using a sample of 54 students with intellectual disabilities, we wanted to get an insight into their interests during their education. We wanted to know if gender, age and type of intellectual disability influence students' interests. The results show that students are especially interested in different sport activities, followed by games and media (listening music, playing computer; watching TV), sewing, colouring/drawing, doing puzzles and reading books. Some students do not show interest in any activity. We found out that students' interests in different activities are statistically very importantly influenced by gender, age and the severity of their intellectual disability. The results show that students spend their leisure time actively and they mostly do not have problems with showing interest in different activities.

1 Uvod

Ljudje smo kulturna in socialna bitja, naše delovanje usmerjajo različne potrebe. Med drugimi imamo tudi potrebo po počitku in zabavi, kar se običajno uresničuje preko prostega časa v skladu s posameznikovimi interesi. Ti se pri vsakem posamezniku razlikujejo in so odvisni od osebnosti, spola, starosti ... Pri učencih s posebnimi potrebami pa so lahko drugačni, specifični in običajno omejeni na manj stvari, odvisno od izrazitosti motnje oz. primanjkljavev. V prostem času, ki jim je na voljo (pri pouku, v podaljšanem bivanju, pri vzgoji ...), se želijo sprostiti, spočiti in to storijo tako, da počnejo stvari, ki jih veselijo. Učenci z motnjami v duševnem razvoju pogosto potrebujejo pomoč pri načrtovanju in/ali pri izvajanju aktivnosti v prostem času, od motnje pa je

Navezanost na starše pri otrocih z motnjami avtističnega spektra (MAS)

Prejeto 25.01.2018 / Sprejeto 12.04.2018

Znanstveni članek

UDK 616.896-053.2

KLJUČNE BESEDE: navezanost, starši, tipični otroci, avtizem, občutljivost

POVZETEK – S študijem raziskav navezanosti pri otrocih z motnjami avtističnega spektra (MAS) želimo odgovoriti na vprašanje, ali pomenijo motnje avtističnega spektra izziv za veljavnost teorije navezanosti z vidika aktiviranja sistema navezovanja, metod merjenja navezanosti, slogov navezanosti in vloge občutljivosti staršev. Ugotovili smo, da so otroci z MAS navezani na starše, da je z njimi možno izvajati postopek neznana situacija, da so se zmožni varno navezati (čeprav v nižjem odstotku kot tipični otroci) in da je občutljivost staršev varovalni dejavnik, ki jih ščiti pred razvojem ne-varne navezanosti. Raziskave navezanosti otrok z MAS imajo številne pomanjkljivosti in pogosto dajejo nasprotnoče si rezultate, zato bi bilo treba prihodnje raziskave usmeriti predvsem v odkrivanje novih metod merjenja navezanosti otrok z MAS in dodatno preveriti vlogo občutljivosti njihovih staršev.

Received 25.01.2018 / Accepted 12.04.2018

Scientific paper

UDC 616.896-053.2

KEYWORDS: attachment to parents, typically developing children, autism, parental sensitivity

ABSTRACT – By studying the research on attachment in children with autism spectrum disorders (ASD), I wanted to answer the question of whether these disorders are a challenge to the validity of attachment theory in terms of activating the attachment system, methods of measuring attachment, attachment styles and the role of parental sensitivity. I have found that children with ASD are attached to their parents, it is possible to perform the Strange Situation Procedure with them, they are able to develop secure attachment (although in a lower percentage than typical children) and that parental sensitivity protects them from insecure attachment. Research on the attachment of children with ASD has many disadvantages and often yields contradictory results; therefore, future research should focus primarily on discovering new methods for measuring attachment of children with ASD and further checking the role of parental sensitivity.

1 Uvod

V teoretskem prispevku bomo strnili ugotovitve raziskav o navezanosti otrok z motnjami avtističnega spektra (MAS). Predstavili bomo temeljne zakonitosti razvoja navezanosti pri tipičnih otrocih in odgovorili na naslednja raziskovalna vprašanja:

- ali zasledimo vrste vedenja, ki označujejo navezanost, tudi pri otrocih z MAS;
- ali lahko merimo navezanost otrok z MAS s standardnimi postopki merjenja navezanosti pri tipičnih otrocih, to je s postopkom *neznana situacija* (Ainsworth, Blehar, Waters in Wall, 1978) in vprašalnikom Attachment Q-sort (AQS; Waters, 1987);
- ali se pri otrocih z MAS izražajo isti slogi navezanosti kot pri tipičnih otrocih in v enakih odstotkih in
- ali je občutljivost staršev povezana s slogi navezanosti otrok z MAS.

Active involvement of parents in the educational process in schools in Slovenia

Prejeto 03.03.2018 / Sprejeto 12.04.2018

Znanstveni članek

UDK 37.064.1(497.4)

KLJUČNE BESEDE: sodelovanje, partnerstvo, učitelji, starši, aktivno vključevanje

POVZETEK – V prispevku bomo govorili o razlogih za sodelovanje med učitelji in starši in vplivih sodelovanja na učenca, učitelje in starše. Sodelovanje je poudarjeno kot ključno za učinkovito vzgojo in izobraževanje. Analizirali bomo slovensko šolsko zakonodajo z vidika sodelovanja med šolo/učitelji in starši ter prikazali, kje v zakonodaji so vidni temelji partnerskega sodelovanja. Pri tem bomo poudarili pravico staršev do aktivnega sodelovanja pri vzgojno-izobraževalnem delu z vidika stanja in pričakovanj, ugotovljenih v raziskavi. Ugotovili smo pomembne razlike v mnenju anketiranih učiteljev in staršev glede določanja odgovornosti otrok in staršev, načrtovanja sodelovanja s starši, reševanju težav s posameznim otrokom, reševanju širše vzgojne problematike ter načrtovanje dela z otroki s posebnimi potrebami. Raziskava je pokazala, da je za oblikovanje partnerstva v prvi vrsti odgovoren učitelj, ki starše dojema kot enakovredne partnerje pri doseganju skupnih ciljev. Za učinkovitost današnje šole, je oblikovanje partnerskega odnosa s starši nujno.

Received 03.03.2018 / Accepted 12.04.2018

Scientific paper

UDC 37.064.1(497.4)

KEYWORDS: cooperation, partnership, teachers, parents, active involvement

ABSTRACT – In this paper, the reasons for cooperation between teachers and parents and the impact of cooperation on students, teachers, and parents are discussed. Cooperation is emphasized as the key to effective education. Slovenian school legislation is examined from the perspective of the cooperation between school/teachers and parents, and the basis for partnership in the legislation is shown. In doing so, the right of parents to active participation in educational work is emphasized from the perspective of the status and expectations identified in the research. The research has shown significant differences between teachers and parents' opinion regarding determining the responsibilities of students and parents; planning cooperation with parents; solving problems with individual students; addressing the educational issues of students; and planning the work with students with special needs. Overall, the research has shown that the teachers are aware that the creation of a partnership is, first and foremost, the responsibility of the teacher, who perceives parents as equal partners in achieving common goals. Furthermore, for the educational efficiency of today's schools, the development of a partnership with parents is crucial.

1 Introduction

The objectives and strategies of client cooperation or partnership depend on how the cooperation is defined at the school level. Previous research has shown that cooperation with parents is a key factor for effective education and that it helps parents develop a positive role of an aid in the education of their child. In this paper, the reasons for the cooperation between parents and teachers are discussed and it is shown that participation has a positive impact on the student, as well as on the teachers and parents. The means of creating a partnership between teachers and parents are identified, and it is shown

Decroly method – theory and practice

Prejeto 01.03.2018 / Sprejeto 15.06.2018

Znanstveni članek

UDK 37.012

KLJUČNE BESEDE: Decrolyjeva metoda, nova vzgoja, naravni razvoj, procesi učenja

POVZETEK – S člankom želimo prispevati k boljšemu razumevanju nastanka, razvoja in uporabi idej Ovide Decrolyja v eksperimentalnih šolah v Belgiji. Pozorni smo bili predvsem na njegove ideje o vzgoji: razumevanje otrokove narave in nujnosti razvoja v naravnem okolju. Analizirali smo njegovo teorijo o obstoju univerzalne človekove narave, izražene skozi "centre interesov", ki predstavljajo temelj njegove vzgoje in izobraževanja. Ti centri ustvarjajo osnovo kurikula, ki omogoča otroku najprej razumevanje samega sebe, nato pa tudi okolja, ki ga obkroža. Decroly je menil, da je narava najboljše okolje za tako šolo, ker omogoča, da se otroci počutijo varni, zaščiteni in svobodni. Naravno okolje podpira razvoj samospoštovanja in tolerance, pa tudi prevzemanje iniciative in odgovornosti. Zadovoljevanje družbenih potreb otrok podpira njihovo svobodo, da so dejavni med učnimi urami, da sodelujejo pri skupinskih in skupnih aktivnostih ter utrjujejo demokratično organizacijo šole. Tudi učne metode morajo spremljati otrokovo naravo, zlasti v okviru spoznavnega procesa, ko je treba preko opazovanja, povezovanja in raziskovanja uresničiti zastavljene učne cilje.

Received 01.03.2018 / Accepted 15.06.2018

Scientific paper

UDC 37.012

KEYWORDS: Decroly method, new education, natural development, curriculum, learning activities

ABSTRACT – The aim of the paper is to contribute to the better understanding of Ovide Decroly's ideas, their emergence, development and application in experimental schools in Belgium. The attention is focused on Decroly's educational thought: his understanding of the nature of the child and the necessity of its development in natural surroundings. His theory of the existence of universal human nature represented through the "centres of interests" is analysed because it makes up the main pillar of his educational and teaching practice. The centres of interest were the basis of curriculum, providing the knowledge first about itself and then about its environment. Nature was the best surrounding for such a school, because it ensured that children felt safe, protected and free. It helped develop self-esteem, tolerance, learning to take initiative and responsibility. Freedom to talk and move around during classes, joint and group activities and democratic organization supported the children's social needs. Teaching methods also followed the nature of the child and followed three main activities in the child's process of acquisition: observation, association and expression.

1 Introduction

This paper analyses the educational theory and practical work of Ovide Decroly, a Belgian educator who took an active role in the New Education movement, by designing the famous *Decroly method*, founding the experimental school and promoting many of the New Education ideas. The aim of the paper is to show how Decroly's ideas emerged, developed and were practiced in schools, and we believe that it will contribute to the understanding of a broader movement of New Education that he was a part of. The two aspects of his work are analysed here: conception of the child's nature and the organization and work in his experimental school *Ecole de l'Ermitage*, usually called *Ermitage or Decroly school*. His theory of the human nature and the basic instincts of the child was analysed because it offers the basis for every practical work he did, and

Introduction of natural science content to pre-school children

Prejeto 02.12.2017 / Sprejeto 15.06.2018

Strokovni članek

UDK 37.091.33-053.4

KLJUČNE BESEDE: metodološki pristopi, poskus, naravoslovne vsebine, predšolska vzgoja, vzgojiteljeva usposobljenost

POVZETEK – Otroci v predšolskem obdobju kažejo veliko zanimanje za stvari z naravoslovnega področja. V kurikulumu za predšolsko vzgojo je treba zagotoviti več vsebin in dejavnosti za razvoj otrokovih naravoslovnih kompetenc. Svoboda izbire metodološkega pristopa pri izvajanju naravoslovnih vsebin pri otrocih predšolskega obdobja prispeva k razgibanosti in povezovalnosti vzgojno-izobraževalnega dela, kar povečuje pomen vzgojiteljevega ustvarjalnega prizadevanja pri oblikovanju učnih načrtov. S poseganjem v teoretične načine sodobnih oblik metodološkega dela smo poudarili pomembnost metode eksperimenta v učnem načrtu predšolske vzgoje. Obravnavana sta metoda eksperimenta in vpliv na otrokov celovit razvoj pri uspešnem usvajanju naravoslovnih vsebin kot virov izkusnih ugotovitev. S sodobnim metodološkim pristopom k eksperimentu se rešujejo posamezne težave na naravoslovnem področju z otrokovim avtonomnim raziskovanjem v vrtčevskem okolju. Za uspešno izvajanje naravoslovnih vsebin je potreben razvoj vzgojiteljeve pedagoške usposobljenosti in znanja z naravoslovnega področja.

Received 02.12.2017 / Accepted 15.06.2018

Professional paper

UDC 37.091.33-053.4

KEYWORDS: methodological approaches, experiment, natural science resources, preschool education, competencies of educators

ABSTRACT – Very young and preschool children show great interest in natural science subjects. In the curriculum of early and preschool education, it is necessary to include more resources/activities for the development of the child's competencies in natural sciences. The freedom of choosing the methodological approach in the introduction of natural science content to children of early and preschool age contributes to the dynamics and comprehensiveness of education. This emphasizes the importance of educators' creative efforts in curriculum design, particularly in linking methods and implicit methodological culture to create a successful modern educator's practice. Relying on theoretical approaches to modern forms of education, theoretical analysis and the results of respective authors, the paper emphasizes the importance of the experiment method in an integrated curriculum of early and preschool education. We consider the experiment method as a way of experiential learning and an impact on the child's comprehensive development during the successful acquisition of natural science content.

1 Introduction

Natural sciences are the fundamental field allowing to guide the children of an early and preschool age towards observation, study and experimentation of the animate and inanimate natural phenomena. Early contact of children with natural contents affects the integral development and personality of the child and thus the child's relationship to nature and society. The kindergarten is a place where the child researches, discovers and actively learns if organizational conditions (environment) are created that allow the children to explore different phenomena and acquire various experiences, knowledge and understanding; allows free choice of activities and partners in the learning process; encourages children to explore, detect and solve problems; encourages the multiple

Uvajanje otrok v vrtec: študija primera

Prejeto 10.05.2018 / Sprejeto 15.06.2018

Znanstveni članek

UDK 373.24

KLJUČNE BESED: družine, navezanost, vrtci, uvajanje, vzgojitelji, odnosi

POVZETEK – Članek prikazuje izsledke raziskave, študijo primera s področja uvajanja otrok v vrtec v starosti 11 mesecev, ki je vključevala preučevanje iz več različnih zornih kotov. Izvedena kvalitativna raziskava je vključevala izkušnje staršev, vzgojiteljično opazovanje in zapisovanje vedenja različnih otrok v istih situacijah in s pomočjo intervjujev pridobljene zapise občutij staršev in vzgojiteljic ob določenih stresnih dogodkih. Pridobljeno gradivo je omogočilo razumevanje razlage in napovedovanje sprememb v otrokovi intrinzični socialnosti s strani vseh vpletenih. Raziskovanje se je nadaljevalo v smeri spremljanja pogleda staršev na socializacijo otrok v vrtcu in raziskovanje razlik med pogledom staršev na vrtec in socializacijo otrok v skupine; vse od uvajanja otrok v vrtec do opazovanja sprememb po enem letu njihovega bivanja v vrtcu. Pridobljeno gradivo je prikazuje, kako ravnanje staršev vpliva na otroke, kako se starši soočajo s strahovi, osvetli odzive staršev ob uresničeni in neuresničeni pričakovanjih ter odkriva ključne strategije učinkovitega uvajanja otrok v vrtec.

Received 10.05.2018 / Accepted 15.06.2018

Scientific paper

UDC 373.24

KEYWORDS: family, attachment, introduction to kindergarten, educator, relationships

ABSTRACT – The article presents the research findings and the case study about introducing 11-month-old children to kindergarten, which included examinations from various viewpoints. The qualitative research included the parents' experiences, the educator's observations and recordings of various children's behaviours in the same situations as well as the records of the parents and the educators' feelings in specific stressful situations, obtained through interviews. The obtained material allowed all the people involved to understand the argument and to predict the changes in the child's intrinsic sociality. The research proceeded to try to change the parents' point of view of the child's socialisation in the kindergarten and research the differences between the parents' view of the kindergarten and the child's socialization in a group – from entering the kindergarten to observing the changes after a year in the kindergarten. The results provided an insight into the influence of the parents' behaviour on the child, defining and exposing forms used by the parents to face their fears, shedding light on the parents' reactions to realised and unrealised expectations and discovering the key strategies for successful introduction of children to kindergarten.

1 Uvod

Praktične izkušnje so osnova teoretičnega razmišljanja in načrtovanja, ki v praksi ponovno potrdi oziroma ovrže določeno mnenje. Prav tako je pomembno raziskovanje razvoja otrok in vzgojnih pristopov, saj smo ljudje zelo kompleksna bitja, ki se v podobnih okoliščinah odzivamo vsak na svoj način, a kljub temu veljajo določene zakonitosti, ki smo jih že odkrili in jih še odkrivamo na podlagi izkušenj oz. v praksi. Socialna mreža, ki jo otrok začne plesti v vrtcu, ko pride v stik z enako starimi vrstniki in se prvič znajde v novih situacijah raziskovanja sveta in vzpostavljanja odnosov, ko se mora znajti v odnosu otrok–otrok, prinese tudi soočanje z negativnimi občutki, kot je denimo ločitev od staršev.

Problematika vključevanja priseljskih učencev v slovenske šole

Prejeto 05.04.2018 / Sprejeto 15.06.2018

Strokovni članek

UDK 373-054.72

KLJUČNE BESEDE: učenci, priseljenci, vključevanje, javni razpisi

POVZETEK – Slovenija je z vstopom v Evropsko unijo leta 2004 postala zanimivejša za različne skupine priseljencev in njihovih otrok. Pristojne institucije so se z njihovim vključevanjem začele intenzivneje ukvarjati šele v zadnjem desetletju. Čeprav ima Slovenija urejeno teoretično podlago za vključevanje priseljskih učencev v vzgojno-izobraževalni sistem, pa njihovo dejansko vključevanje ni usklajeno s tem, kar ponuja vzgojno-izobraževalni sistem, in s potrebami priseljskih učencev. Prispevek prrinaša izhodiščne predpostavke za reševanje problematike na področju vključevanja priseljskih učencev, pri čemer posebno pozornost namenja javnim razpisom in izvedenim projektom v okviru javnih razpisov, ki se nanašajo na vključevanje priseljskih učencev, ter zagovarja tezo, da država slabo črpa finančna sredstva iz Evropskega socialnega sklada. Metoda teoretskega raziskovanja ponuja celosten pristop k spoznanju problematike črpanja finančnih sredstev, s katerimi bi lahko zagotovili reševanje problematike na področju vključevanja.

Received 05.04.2018 / Accepted 15.06.2018

Professional paper

UDC 373-054.72

KEYWORDS: immigrant pupils, integration, public tenders

ABSTRACT – After its acceptance into the European Union in 2004, Slovenia has become attractive to a variety of immigrant groups, including families with children. However, initial integration efforts were limited, with Slovenia's relevant institutions only having made a serious effort to integrate immigrant children into Slovenian society over the last decade. In practice however, despite established theoretical foundation, there is a discrepancy between the needs of immigrant children and what is being offered to them by the Slovenian education system. The paper examines the baseline assumptions for tackling the issue of integration of immigrant pupils, paying special attention to public tenders and implemented projects in the framework of public tenders related to the integration of immigrant pupils, and advocates the thesis that the state is poorly absorbing the financial resources from the European Social Fund. The use of the method of theoretical research offers a holistic approach to the understanding of the problem of absorption of funds, which could provide additional financial resources for solving integration issues.

1 Uvod

V slovenski vzgojno-izobraževalni sistem se vsako leto vključujejo otroci priseljen-
cev, beguncev, prosilcev za azil in oseb z začasno zaščito, vendar Ministrstvo za izobra-
ževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: MIZŠ) ne vodi evidence vpisanih priseljen-
skih učencev v osnovne šole. Na podlagi vlog šol za soglasje k uram dodatne strokovne
pomoči (učenje slovenščine) za priseljske učence, ki se prvo leto šolajo v Sloveniji,
lahko MIZŠ posredno in okvirno ugotovi le, koliko teh učencev se je všolalo v tekočem
šolskem letu. Vrtci in šole ob vpisu priseljskih učencev prav tako ne zapisujejo mater-
nega (prvega) jezika otrok. Po podatkih, ki jih navaja Klinar (2010), je v osnovne šole
v Sloveniji vključenih 5,2% otrok, katerih materni jezik ni slovenščina. Knaflič (2010)
meni, da smo si s tako strogim režimom varovanja osebnih podatkov otežili preverjanje

Govorno nastopanje visokošolskih učiteljev

Prejeto 25.11.2017 / Sprejeto 15.01.2018

Znanstveni članek

UDK 808.51:378-051

KLJUČNE BESEDE: visoko šolstvo, kakovost, visokošolski učitelji, govorno nastopanje

POVZETEK – Najnovejši evropski in tudi slovenski dokumenti pišejo o zagotavljanju kakovosti v visokošolskem prostoru, pri čemer se ves čas poudarja tudi skrb univerz za usposobljenost visokošolskih učiteljev in njihov strokovni razvoj. V prispevku smo izhajali iz predpostavke, da je eden izmed kazalnikov za kakovost visokošolskega poučevanja tudi učinkovito govorno nastopanje visokošolskih učiteljev in sodelavcev. Z raziskavo smo med drugim ugotovili, da se večini anketirancev zdijo dobro pripravljene govorni nastopi zelo pomembni. Čim bolj so anketiranci seznanjeni z merili za uspešno govorno nastopanje in s pomenom priprave na govorni nastop, večja je njihova zmožnost govornega nastopanja, kar gotovo vsaj posredno (pozitivno) vpliva na kakovost visokošolskega izobraževanja.

Received 25.11.2017 / Accepted 15.01.2018

Scientific paper

UDC 808.51:378-051

KEYWORDS: oral performance, higher education quality, higher education teachers and co-workers

ABSTRACT – The newest European and Slovenian documents write about quality assurance in higher-education institutions, emphasizing the responsibility of the universities for the higher-education teachers' competence and professional development. This article is based on the assumption that one of the indicators of higher-education quality is their speaking skills. The research finds, among other, that most respondents think well-prepared oral performances are very important. The speaking skills are positively influenced by the teachers' familiarity with the successful oral performance criteria and the importance of preparation. We found that the more the respondents are familiar with these criteria, the better their speaking skills, and that the extension of the importance of preparation increases their ability for oral performances, which certainly has a positive effect on the higher-education teaching quality.

1 Uvod

Sposobnost učinkovitega sporazumevanja predstavlja eno izmed temeljnih kompetenc, v okviru katere ima pomembno vlogo tudi javno govorno nastopanje, ki je v tem prispevku mišljeno kot tvorjenje enogovornih besedil, namenjenih širši ali ožji javnosti. Strokovna usposobljenost posameznika na tem področju je eden izmed pogojev za njegovo osebno, poklicno in akademsko uspešnost (Petek, 2012a, 2012b, 2013, 2014).

Poročilo Evropske komisije o novih načinih učenja in poučevanja v visokošolskem izobraževanju (Report to the European Commission on new modes of learning and teaching in higher education, 2014) navaja, da je skrb za čim boljše kakovost poučevanja v visokem šolstvu vse pomembnejša tema v domačem in mednarodnem okolju. K. Habe in S. Tement (2016) ugotavljata, da se v visokem šolstvu kakovost v nasprotju s predšolskim ter z osnovno- in s srednješolskim izobraževanjem meri z raziskovalno odličnostjo in da je le zanemarljiv delež namenjen pedagoški odličnosti. B. Marentič Požarnik (2006, str. 83) ugotavlja glede metod poučevanja na univerzi, da še vedno prevladujejo predavanje večjim skupinam, podobno je tudi s seminarji v družboslovju, ki

Pomen učeče se organizacije za učinkovito uvajanje formativnega spremljanja učencev

Prejeto 03.04.2018 / Sprejeto 15.06.2018

Znanstveni članek

UDK 373:005.7

KLJUČNE BESEDE: formativno spremljanje, sodobni pristopi, učenje, poučevanje, učeča se organizacije, skupnost

POVZETEK – Prispevek prikazuje pomen učeče se organizacije za učinkovito uvajanje formativnega spremljanja v šole, saj zmanjša osamo med učitelji in jim omogoči medsebojno pomoč ter podporo. Predstavljen je primer dobre prakse dveletnega uvajanja formativnega spremljanja v Osnovni šoli Gustava Šilih v Velenju, kjer je v ta namen imenovan tim izvedel pet delavnic, na katerih so učitelje dodatno opolnomočili za uvajanje formativnega spremljanja in jim omogočili priložnosti za menjavo dobre prakse, strokovne razprave in reševanje težav. Raziskava, izvedena ob koncu drugega leta uvajanja sprememb, kaže, da so prav vsi učitelji, ki so se udeleževali delavnic, uvajali formativno spremljanje. K uvajanju so jih najbolj spodbudile delavnice in spodbude kolegov, sledile so spodbude ravnateljice, kar kaže na pomembno moč učeče se organizacije. Predstavljeni so pristopi, ki so bili v razredu najbolj pogosti in učinkoviti ter pozitivni učinki formativnega spremljanja, zaznani pri učencih. Še večje spremembe kot pri učencih so učitelji opazili pri svojem delu in načinu razmišljanja ter opazili svojo profesionalno rast. Hkrati so zaznali pozitivne spremembe v krepitvi učeče se organizacije ter izrazili naklonjenost takšnim oblikam učenja v organizaciji.

Received 03.04.2018 / Accepted 15.06.2018

Scientific paper

UDC 373:005.7

KEYWORDS: formative monitoring, introduction of formative monitoring, learning community, learning organisation

ABSTRACT – The article demonstrates the meaning of a learning organisation for successful introduction of formative monitoring in schools by reducing isolation among teachers and providing them with mutual help and support. A good practice example is presented, describing a two-year introduction of formative monitoring in the Gustav Šilih primary school in Velenje, where, for this purpose, the team carried out five workshops, in which the teachers were additionally empowered for the introduction of formative monitoring and provided with opportunities to exchange good practices, have professional discussions and solve problems. The research carried out at the end of the second year of the introduction shows that all teachers participating in the workshops introduced formative monitoring. The main motivator of this introduction were the workshops and encouragement of colleagues, followed by the encouragement of the headmistress, demonstrating the great power of a learning organisation. The approaches which were most common and efficient in class are introduced as well as positive effects of formative monitoring observed among the students.

1 Uvod

Formativno spremljanje učencev tudi v Sloveniji ni več novost in pridobiva vedno pomembnejšo vlogo. Žal pa med slovenskimi učitelji večinoma še ni sprejeto, kar dokazuje tudi raziskava, katere rezultati kažejo, da učitelji niso zelo motivirani za uvajanje formativnega spremljanja in ga najpogosteje uvajajo na pobudo ravnatelja, zanj pa se usposabljujejo na seminarjih (Kop, 2014). Iz izkušenj vemo, koliko vprašanj se po takem seminarju prebudi v učitelju, ki mora svojo prakso poučevanja pogosto obrniti povsem na glavo, na kar opozarja Perrenoud (1991), ki piše, da mora vsak učitelj, ki želi izvajati

Influence of new technologies on content adoption, motivation and satisfaction

Prejeto 21.04.2018 / Sprejeto 15.06.2018

Znanstveni članek

UDK 004+37.091.8+159.947.5

KLJUČNE BESEDE: motivacija, nove tehnologije, zadovoljstvo, študenti, visokošolski pouk

POVZETEK – Namen prispevka je bil proučiti visokošolski pouk v kontekstu uporabe novih tehnologij, ki so danes dostopne, in ugotoviti, ali obstaja povezanost med uporabo novih tehnologij, zadovoljstvom in motivacijo študentov ter, ali uporaba novih tehnologij vpliva na večjo stopnjo usvojenost učnih vsebin. Rezultati raziskovanja kažejo, da so študenti bolj zadovoljni in bolj motivirani v učnem procesu, v katerem učitelji uporabljajo nove tehnologije. Rezultati eksperimenta, ki smo ga izvedli, kažejo, da so študenti iz kontrolne in eksperimentalne skupine dosegli podobne rezultate na testu znanja, kar ni skladno s študentskimi stališči o tem, da nove tehnologije vplivajo na višjo stopnjo usvojenosti učnih vsebin. Prispevek predstavlja odmik od tradicionalnega načina raziskovanja v pedagogiki in didaktiki, kjer se ukvarjajo z motivacijo, zadovoljstvom in usvajanjem učnega gradiva predvsem pedagogi in psihologi. V našem okviru smo proučevalni interes razširili še na druga znanstvena področja (računalništvo), kar je zelo pomembno za hrvaški kontekst.

Received 21.04.2018 / Accepted 15.06.2018

Scientific paper

UDC 004+37.091.8+159.947.5

KEYWORDS: motivation, new technologies, satisfaction, students, university teaching

ABSTRACT – The objective of the paper was to explore university teaching in the context of using new technologies that are nowadays ubiquitous, and to determine whether there is a correlation between new technologies and students' satisfaction and motivation and whether new technologies affect the greater content adoption. The survey results show that students are more satisfied and motivated in classes where new technologies are used, while the experiment results show that students from both the control and experimental group scored equally in the test of knowledge, which differs from students' attitudes about new technologies affecting greater content adoption. The paper represents a step forward from the traditional methods of research in pedagogy and didactics, where pedagogues and psychologists are the only ones using and researching motivation and satisfaction, as well as content adoption, while here the awareness of the importance of this subject shifted into other professions, which is extremely important in the Croatian context.

1 Introduction

The modernity of university teaching is reflected, among other things, in the use of new technologies. Most households have internet access from home, they have smartphones and computers (all kinds), and individuals are connected on various social networks, providing quick access to information and multitasking, which starts to question the linear perception of time. Castells (2005) points out that social, technological, economic and cultural changes have led to the creation and growth of a new type of society which he calls “the network society”. This society represents a qualitative change in human experience. Namely, a culture emerges and develops through the interaction of symbols and relationships among individuals, and the very nature of these relationships (with the help of ICT) has changed significantly.